

บทที่ 4

ผลการศึกษา และอภิปรายผลการศึกษา

การเสนอผลงานการศึกษาเรื่อง “การป้องกันการใช้อายูเอชพีดีในสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น” เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ มีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์และแบบสอบถาม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่แสดงให้เห็นถึงประสพการณ์การป้องกันการใช้อายูเอชพีดีในสถานศึกษา โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้เกี่ยวข้อง จำนวน 9 ราย จากโรงเรียนวัดรางบัว, โรงเรียนจันทร์ประดิษฐารามวิทยาคม และโรงเรียนสตรีอัสสรวรรค์ จำนวนทั้งสิ้น 3 โรงเรียน โดยผู้ศึกษาได้นำเสนอผลการศึกษาดังนี้

ส่วนที่ 1 การศึกษาเชิงคุณภาพ ผลการสัมภาษณ์ กรณีศึกษา แบ่งเป็น

1. มาตรการในการป้องกันการใช้อายูเอชพีดีของนักเรียนในโรงเรียน
2. ทักษะของต่อมาตรการการป้องกันการใช้อายูเอชพีดีในโรงเรียน
3. แนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันการใช้อายูเอชพีดีใน

โรงเรียน

ส่วนที่ 2 การอภิปรายผลการศึกษา

ส่วนที่ 1 การศึกษาเชิงคุณภาพ

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ครู ผู้เกี่ยวข้องของโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร จำนวน 9 ราย นั้น พบข้อมูลทั่วไปดังนี้

ตารางที่ 4.1
ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

รายการ	จำนวน
1. เพศ	
- หญิง	7
- ชาย	2
รวม	9
2. อายุ	
- ต่ำกว่า 50 ปี	4
- ตั้งแต่ 50 ปี ขึ้นไป	5
รวม	9
3. วุฒิการศึกษา	
- ระดับปริญญาตรี	6
- ระดับปริญญาโท	3
รวม	9
4. ประสบการณ์ในการทำงาน	
- ต่ำกว่า 30 ปี	5
- ตั้งแต่ 31 ปีขึ้นไป	4
รวม	9

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน
5. สถานภาพโดยตำแหน่ง	
- ผู้บริหาร	3
- ครูประจำชั้น	3
- ครูแนะแนว	3
รวม	9

จากตารางที่ 4.1 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ซึ่งเป็นผู้บริหาร ครู ผู้เกี่ยวข้องของโรงเรียนมัธยมตอนต้น เขตภาษีเจริญ จำแนกตาม เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ และสถานภาพโดยตำแหน่ง มีรายละเอียดดังนี้

ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 7 ราย และมีเพศชายเพียง 2 ราย ส่วนใหญ่มีอายุ 50 ปีขึ้นไปมีจำนวน 5 ราย มีเพียง 4 ราย ที่มีอายุต่ำกว่า 50 ปี ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 6 ราย มีเพียง 3 ราย ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 5 ราย มีเพียง 4 ราย ที่มีประสบการณ์ทำงานตั้งแต่ 31 ปีขึ้นไป ส่วนสถานภาพโดยตำแหน่งมีจำนวนเท่ากัน คือ ผู้บริหาร 3 ราย ครูประจำชั้น 3 ราย และครูแนะแนว 3 ราย

จากการศึกษาเรื่อง“การป้องกันการใช้อาเซพติดในสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น” ได้ทำการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา ครูประจำชั้น ครูแนะแนว ผู้มีหน้าที่ดูแลนักเรียน โดยมีจำนวน 9 ราย โดยมีประเด็นการสัมภาษณ์ ดังนี้

ประเด็นที่ 1 มาตรการในการป้องกันการใช้อาเซพติดของนักเรียนในโรงเรียนของท่าน

ประเด็นที่ 2 ทิศนะของท่านต่อมาตรการการป้องกันการใช้อาเซพติดในโรงเรียนของท่าน

ประเด็นที่ 3 แนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันการใช้อาเซพติดในโรงเรียน

กรณีศึกษาที่ 1 ผลสัมฤทธิ์

ประเด็นที่ 1 มาตรการในการป้องกันการเข้ายาเสพติดของนักเรียนในโรงเรียน

ทางโรงเรียน ได้มีมาตรการในการป้องกันการเข้ายาเสพติดของนักเรียนโดยการจัดกิจกรรมรณรงค์ถึงโทษของยาเสพติดโดยการจัดนิทรรศการเผยแพร่ความรู้ขึ้นภายในโรงเรียน เพื่อให้นักเรียนได้เห็นถึงพิษภัยของยาเสพติด และได้จัดทำป้ายนิเทศขึ้นเพื่อนำไปติดทั้งภายในโรงเรียนและแหล่งชุมชนใกล้เคียง โรงเรียน นอกจากนี้แล้วทางโรงเรียนยังได้เชิญวิทยากรจากกระทรวงสาธารณสุขมาบรรยายเพื่อให้ความรู้แก่ครู และนักเรียน และทางโรงเรียนยังได้วางแผนกิจกรรมรณรงค์ป้องกันยาเสพติดไว้ตลอดปีการศึกษา โดยทางโรงเรียนได้ปฏิบัติต่อเนื่องทุกปี เช่น กิจกรรมเข้าค่าย การจัดชุมนุมต่าง ๆ เพื่อช่วยให้นักเรียนใช้พลังแห่งของวัยรุ่นนอกชั้นเรียนให้เกิดประโยชน์ เพื่อเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันการพึ่งพาเสพติดให้แก่ นักเรียน นอกจากนี้ทางโรงเรียนยังให้ครูที่มีหน้าที่รับผิดชอบสอนวิชาสุขศึกษาได้ให้ความรู้เกี่ยวกับโทษของยาเสพติด โดยทางผู้บริหารเห็นว่าในวิชาแบบเรียนสุขศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย มีเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด จึงได้ให้ครูที่มีหน้าที่รับผิดชอบสอนวิชาสุขศึกษาได้สอนและมุ่งเน้นนักเรียนให้รับรู้โทษของยาเสพติด เป็นการรณรงค์การป้องกันยาเสพติดได้อีกด้วย ทางผู้บริหารและครูทุกท่านได้เห็นถึงความสำคัญของปัญหาเสพติดจึงให้การสนับสนุนโครงการรณรงค์ถึงโทษของยาเสพติดอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งทางโรงเรียน ได้จัดกิจกรรม ต่าง ๆ ขึ้นมากมาย เพื่อมุ่งส่งเสริมให้นักเรียนกล้าแสดงออกในทางที่ถูกต้อง เช่น กิจกรรมการประกวดแข่งขันทางด้านดนตรีให้กับนักเรียน กิจกรรมการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน กิจกรรมฝึกกายบริหารหน้าเสาธง หลังเคารพธงชาติในตอนเช้าทุกวัน กิจกรรมนาฏศิลป์ กิจกรรมการศึกษานอกสถานที่ กิจกรรมนันทนาการที่ทางโรงเรียนได้จัดขึ้น เพื่อสนับสนุนการป้องกันยาเสพติด ประโยชน์ของกิจกรรมทางเลือกที่นักเรียนได้รับ คือ เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนได้มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมที่ตนเองมีความสนใจ ความถนัด และมีความสุขที่ได้ร่วมกิจกรรม และนักเรียนยังค้นพบความสามารถของตนเอง เป็นการปลูกฝังการรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์อีกด้วย

ประเด็นที่ 2 ทิศนะต่อมาตรการการป้องกันการเข้ายาเสพติดในโรงเรียน

มาตรการการป้องกันการเข้ายาเสพติดในโรงเรียนในปัจจุบันนี้คิดว่ามีความเหมาะสมดีแล้ว เนื่องจากมีหลายมาตรการที่ทางโรงเรียนได้ดำเนินการขึ้น แต่จากสภาพสังคมปัจจุบันนี้ สภาพเศรษฐกิจที่ตกต่ำ ค่าครองชีพสูงขึ้น ทำให้ผู้ปกครองของนักเรียนต้องทำงานอย่างหนักจึงทำให้ไม่ค่อยมีเวลาดูแลเอาใจใส่ต่อนักเรียนมากเท่าที่ควร เวลาที่นักเรียนมีปัญหาก็ไม่รู้จะปรึกษา

ใครจึงทำให้นักเรียนจะเห็นความสำคัญของเพื่อนมากกว่าผู้ปกครอง ถ้านักเรียนคบเพื่อนที่ดีก็จะแนะนำกันไปในทางที่ดี แต่ถ้าหันไปคบเพื่อนที่ไม่ดีก็จะแนะนำไปในทางที่ไม่ดี ฉะนั้นโดยสภาพแวดล้อมในปัจจุบันนี้ นักเรียนมีความเสี่ยงต่อการติดยาเสพติดมาก สิ่งแวดล้อม สภาพของสังคมต่าง ๆ ความเจริญทางด้านเทคโนโลยีต่าง ๆ ล้วนแล้วแต่มีส่วนผลักดันให้นักเรียนติดยาเสพติดได้มาก ผู้ปกครอง และครู จึงต้องช่วยกันสอดส่องดูแลนักเรียนให้มากยิ่งขึ้น เพื่อให้ นักเรียนห่างไกลจากยาเสพติดให้มากที่สุด

ประเด็นที่ 3 แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันการใช้จ่ายยาเสพติด ในโรงเรียน

ทางโรงเรียนวัดรางบัว ได้วางนโยบายการสร้างภูมิคุ้มกันการป้องกันยาเสพติด ภายในโรงเรียน โดยทางโรงเรียนได้แต่งตั้งครูที่มีหน้าที่รับผิดชอบประสานงานโดยการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน พร้อมทั้งมีการเสนอข่าวการเคลื่อนไหวของการสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดให้กับนักเรียน ผู้ปกครองได้ทราบ นอกจากนี้ทางโรงเรียนยังได้จัดให้มีการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในวันปฐมนิเทศเกี่ยวกับการสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดโดยผู้ปกครองมีบทบาทที่สำคัญต่อการไม่พึ่งพายาเสพติดของนักเรียน เช่น การเลี้ยงดู ความรัก ความห่วงใย ความดูแลใกล้ชิด เอาใจใส่ของผู้ปกครอง ส่วนครูก็จะดูแลให้คำปรึกษา แนะนำปัญหาทั้งเรื่องเรียน ส่วนตัว สุขภาพ และปัญหาอื่น ๆ เพื่อให้นักเรียนเข้าใจและแก้ปัญหาเหล่านั้นได้ นักเรียนก็จะไม่หันไปพึ่งพายาเสพติด นอกจากนี้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) ควรเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับสื่อเผยแพร่ความรู้สารเสพติดให้แก่ครูผู้สอนอย่างทั่วถึง พร้อมทั้งให้การสนับสนุนสื่อโดยการมอบสื่อที่ผลิตให้กับสถานศึกษา การให้บริการเยี่ยม การทำสำเนา ทั้งนี้เพื่อที่ครูผู้สอนจะได้มีสื่อไปใช้ประกอบในการสอนมากขึ้นและทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและความเข้าใจเนื้อหาได้มากขึ้นตามไปด้วย

กรณีศึกษาที่ 2 ผลสัมฤทธิ์

ประเด็นที่ 1 มาตรการในการป้องกันการใช้จ่ายยาเสพติดของนักเรียนใน โรงเรียน

โรงเรียนจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันการใช้จ่ายยาเสพติดโดยจัดตั้งคณะกรรมการประกอบด้วยครู อาจารย์ และผู้ปกครอง โดยให้ผู้บริหารเป็นผู้กำหนดนโยบายการป้องกันยาเสพติดทั้งภายในโรงเรียน ภายนอกโรงเรียน โดยผู้บริหารจะคอยให้การสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ที่นักเรียนได้ทำขึ้นมา นอกจากนี้ทางโรงเรียนยังจัดนิทรรศการเพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับ

ยาเสพติดให้มากที่สุด โดยใช้ภาพโปสเตอร์เป็นคติเตือนใจ และจัดภาพที่แสดงถึงโทษภัย ยาเสพติด และจัดฉายสไลด์เพื่อให้นักเรียนได้เห็นประสบการณ์ของการใช้ยาเสพติดว่ามีอาการ และมีความเจ็บปวดทรมานอย่างไร ทั้งนี้ทางโรงเรียนยังได้เชิญวิทยากรมาบรรยายให้ความรู้แก่ครู และนักเรียน เพื่อให้รู้ถึงโทษของการใช้ยาเสพติด อีกทั้งโรงเรียนได้จัดกิจกรรมนันทนาการต่าง ๆ เช่น การจัดแข่งขันกีฬาเพื่อปลูกฝังให้นักเรียนมีความรัก ความสามัคคีกันในหมู่คณะ และยังเป็น การส่งเสริมให้นักเรียนรักการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพร่างกายที่แข็งแรงสมบูรณ์ การจัดกิจกรรม ด้านดนตรี นักเรียนมีความกล้าแสดงออก มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การจัดกิจกรรมเข้าค่ายโดย ครูและนักเรียนได้มีส่วนร่วมกันมากขึ้น เพื่อครูและนักเรียนจะได้ใกล้ชิด รับฟังความคิดเห็นของกัน และกันมากขึ้น ในการจัดกิจกรรมนันทนาการของโรงเรียนเป็นการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับ นักเรียน และโรงเรียนก็ได้สนับสนุนกิจกรรมที่ดี มีประโยชน์ และให้นักเรียนรู้จักการใช้เวลาว่างให้ เกิดประโยชน์ เพื่อให้นักเรียนของโรงเรียนเราห่างไกลจากยาเสพติด

ประเด็นที่ 2 ทิศนะต่อมาตรการการป้องกันการใช้ยาเสพติดในโรงเรียน

มาตรการการป้องกันการใช้ยาเสพติดในโรงเรียนมีความเหมาะสมดีแล้ว แต่ใน สภาพสังคมปัจจุบันนี้ มีความเจริญทางด้านเทคโนโลยีและสื่อต่าง ๆ มากมายที่ให้นักเรียน หลงเชื่อตามสื่อได้ ดังนั้นท่านผู้ปกครองควรมีเวลาเอาใจใส่ดูแลบุตร-หลานก็จะทำให้บุตร-หลาน ไม่ให้หันไปทดลองใช้ยาเสพติดได้ตามคำชักชวนของเพื่อน โดยโรงเรียนและผู้ปกครองจะต้องให้ ความสำคัญ ช่วยกันสอดส่องดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิดเพื่อให้นักเรียนได้ตระหนักถึงความรัก ความห่วงใยของครูและผู้ปกครอง เพื่อให้นักเรียนไม่คิดทดลองหรือเข้าไปใกล้กับยาเสพติด และ นักเรียนสามารถจะดำรงชีวิตอยู่ได้โดยไม่ต้องพึ่งพายาเสพติด

ประเด็นที่ 3 แนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันการใช้ยาเสพติด ในโรงเรียน

ทางผู้บริหารโรงเรียนได้วางนโยบายการสร้างภูมิคุ้มกันการป้องกันยาเสพติดไม่ให้ เข้ามาระบาดในโรงเรียน โดยทางครูประจำชั้นของแต่ละห้องได้จัดกลุ่มนักเรียนที่สนใจช่วยเพื่อน จัดตั้งกลุ่ม “เพื่อนช่วยเพื่อน” นักเรียนกลุ่มนี้จะเห็นถึงโทษของยาเสพติด หลีกเลียงการใช้ยาและ ชักชวนเพื่อน ๆ ในกลุ่มให้เห็นถึงโทษและไม่ให้ความสำคัญกับการใช้ยาเสพติด นอกจากนี้แล้ว ทางโรงเรียนยังจัดให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการใช้ยาเสพติดให้กับผู้ปกครองในวันปฐมนิเทศ อีกด้วยเพื่อมุ่งให้ท่านผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการช่วยสอดส่องดูแลบุตร-หลานเมื่ออยู่ที่บ้าน โดย ท่านผู้ปกครองต้องให้ความรัก ความใกล้ชิดกับบุตร-หลานให้มากที่สุด ช่วยแก้ปัญหาเมื่อบุตร- หลานมีปัญหาด้วยเหตุผล โดยทางโรงเรียนก็จะช่วยดูแลอีกทางหนึ่งด้วยเช่นกัน

กรณีศึกษาที่ 3 ผลสัมฤทธิ์

ประเด็นที่ 1 มาตรการในการป้องกันการใช้ยาเสพติดของนักเรียนในโรงเรียน

ทางโรงเรียนได้มีการบริการสนเทศให้ข้อมูลข่าวสาร ความรู้ที่เป็นประโยชน์ในการป้องกันปัญหาเสพติด เช่น การทำป้ายนิเทศ การติดสติ๊กเกอร์ การติดโปสเตอร์ประเภทชวนคิด กระตุ้นนักเรียนให้ได้ใช้ความคิด มีการจัดประกวดคำขวัญเกี่ยวกับการรณรงค์ถึงโทษของยาเสพติด เพื่อให้นักเรียนมีส่วนร่วมเกิดความภาคภูมิใจและเป็นการสอนตนเองไปด้วย การจัดนิทรรศการโรงเรียนจัดนิทรรศการโดยใช้ภาพโปสเตอร์ คติเตือนใจ จัดภาพที่แสดงถึงโทษภัยของยาเสพติด รวมทั้งการจัดฉายสไลด์ รวมถึงการเชิญวิทยากรมาบรรยายให้ความรู้กับครูและนักเรียน เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโทษและพิษภัยของยาเสพติด นอกจากนี้แล้วครูฝ่ายแนะแนวยังคงคอยให้คำแนะนำ ตักเตือนถึงโทษของยาเสพติดให้กับนักเรียนเมื่อนักเรียนมีปัญหา นักเรียนทุกคนในโรงเรียนสามารถเข้ามาพูดคุยกับครูฝ่ายแนะแนวได้ตลอดเวลา ครูจะรับฟังและช่วยเหลือแนะนำให้นักเรียนรู้จักการแก้ไขปัญหาที่ถูกต้อง และยังมีการจัดกิจกรรมนันทนาการต่าง ๆ ให้กับนักเรียนได้มีส่วนร่วมให้มากที่สุด เพื่อให้นักเรียนได้กล้าแสดงออกในทางที่ถูกต้อง การจัดประกวดวงดนตรีของนักเรียนเป็นการส่งเสริมความสามารถให้นักเรียนรู้จักการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ กิจกรรมการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียนมุ่งให้นักเรียนทุกคนมีสุขภาพสมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและจิตใจ เคารพกติกาของสังคม ส่งเสริมความรัก ความเข้าใจ มีน้ำใจ นักกีฬา นอกจากนี้แล้วนักเรียนยังได้มีการพัฒนาความสามารถ ความถนัด และความสนใจของตนเอง ทางโรงเรียนได้พยายามจัดกิจกรรมต่าง ๆ ตามความสนใจเพื่อให้เหมาะสมกับนักเรียนเป็นการเพิ่มศักยภาพของนักเรียนให้รู้จักบทบาทและหน้าที่ของตนเอง

ประเด็นที่ 2 ทักษะต่อมาตรการการป้องกันการใช้ยาเสพติดในโรงเรียน

โดยสภาพสังคมทุกวันนี้ สภาพทางเศรษฐกิจ การสื่อสารของสื่อประเภทต่าง ๆ มีความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีมากขึ้น สื่อบางสื่อที่นำเสนอออกมาแล้วมีความล่อแหลมกับเยาวชน ดังนั้นถ้าผู้ปกครองไม่เอาใจใส่ต่อบุตรหลาน ไม่ให้ความรัก ความใกล้ชิดแล้วนั้นก็จะเป็นปัจจัยที่จะนำไปสู่บุตรหลานที่หันไปพึ่งยาเสพติดได้มาก ฉะนั้นท่านผู้ปกครองควรให้คำปรึกษา แนะนำ สร้างความไว้วางใจกับบุตรหลาน พร้อมทั้งจะยอมรับและรับฟังปัญหาของบุตรหลาน พูดให้กำลังใจเมื่อบุตรหลานต้องการกำลังใจจากผู้ปกครอง ก็จะเป็นการช่วยลดปัญหาเสพติดไม่ให้เกิดขึ้นในครอบครัวและโรงเรียนได้ส่วนหนึ่ง เพราะมาตรการการป้องกันการใช้ยาเสพติดในโรงเรียนนั้นก็มิหลายมาตรการที่ได้ดำเนินการได้ผลมาแล้ว

ประเด็นที่ 3 แนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันการใช้ยาเสพติด ในโรงเรียน

ให้ทางโรงเรียนได้เชิญวิทยากรบรรยายให้ความรู้กับนักเรียนและครู ให้ได้รับทราบถึงโทษของยาเสพติด ทางฝ่ายแนะแนวของโรงเรียนได้จัดกิจกรรมให้กับนักเรียนในรูปแบบกลุ่มเพื่อนเพื่อเพื่อน ให้นักเรียนได้ช่วยเหลือ ให้คำแนะนำกับเพื่อนเพื่อเป็นการสร้างความมั่นใจไม่ให้นักเรียนหันไปเสพยาเสพติด ติดป้ายโปสเตอร์ สติกเกอร์ ผนังห้องเรียนโดยรอบของโรงเรียน และรอบ ๆ บริเวณชุมชนที่อยู่ใกล้ ๆ โรงเรียน และพยายามร่วมกันคิดหาแนวทางในการป้องกันยาเสพติดไม่ให้เข้ามาระบาดในโรงเรียนระหว่างครู-นักเรียน-ผู้ปกครอง โดยทางโรงเรียนได้จัดให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันยาเสพติดในวันประชุมผู้ปกครอง เพื่อให้ผู้ปกครองได้ดูแลเอาใจใส่ใกล้ชิด และเมื่อผู้ปกครองพบนักเรียนที่มีพฤติกรรมผิดปกติจะได้หาแนวทางแก้ไขและป้องกันในระยะแรก และโรงเรียนยังได้จัดบรรยายภาคในโรงเรียนให้มีความอบอุ่น ให้ความรัก ใกล้ชิด เพื่อเป็นการช่วยให้นักเรียนไม่สนใจในการใช้ยาเสพติด นอกจากนี้แล้วทางโรงเรียนได้วางแผนกิจกรรมไว้ตลอดปี เช่น การจัดกิจกรรมเข้าค่ายอาสา การจัดชุมนุมต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนใช้เวลาว่างนอกห้องเรียนให้เกิดประโยชน์ เพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้นักเรียนหันไปมั่วสุมกับสิ่งเสพติด

กรณีศึกษาที่ 4 ผลสัมฤทธิ์

ประเด็นที่ 1 มาตรการในการป้องกันการใช้ยาเสพติดของนักเรียนในโรงเรียน

โรงเรียนเป็นสถาบันที่สำคัญในการพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพดี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ถ้านักเรียนหันไปเสพยาเสพติดแล้วก็จะทำให้การเรียนแย่ลง ทางโรงเรียนจึงให้ความสำคัญต่อปัญหาเสพติดเป็นอย่างมาก โดยทางโรงเรียนได้มีการจัดโครงการรณรงค์ป้องกันยาเสพติดขึ้นทั้งภายในโรงเรียนและนอกโรงเรียน เพื่อเป็นการปลูกสำนึกให้นักเรียนได้รับทราบถึงพิษภัยของยาเสพติด ทางโรงเรียนและนักเรียนได้ร่วมกันติดแผ่นโปสเตอร์ ติดสติ๊กเกอร์ แผ่นพับ ทั้งภายในโรงเรียนและนอกโรงเรียนในเขตชุมชนใกล้ ๆ กับโรงเรียน โรงเรียนยังได้เชิญวิทยากรทางด้านสาธารณสุข แพทย์ และตำรวจมาบรรยายให้นักเรียนฟังเพื่อยืนยันกับนักเรียนว่า โทษของยาเสพติดเป็นเรื่องจริงและเชื่อถือได้ นอกจากนี้แล้วทางโรงเรียนยังให้นักเรียนเขียนคำขวัญเกี่ยวกับยาเสพติดเพื่อเป็นการเตือนสติให้ผู้อ่านมีความขี้คิดและไม่คิดอยากลอง และทางโรงเรียนยังมีการให้ข่าวสารผ่านสื่อต่าง ๆ ทางโรงเรียนได้จัดรูปแบบของเสียงตามสายซึ่งทางโรงเรียนได้ให้นักเรียนนำเสนอข้อมูลเพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ให้กับเพื่อนนักเรียนได้รับทราบอีก

ด้วย และโรงเรียนยังได้จัดกิจกรรมนันทนาการต่าง ๆ ให้กับนักเรียนได้มีการพัฒนาการต่าง ๆ ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สติปัญญา และสังคมของนักเรียน ได้แก่ การจัดกิจกรรมดนตรี กิจกรรมส่งเสริมการออกกำลังกาย กิจกรรมการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน กิจกรรมนาฏศิลป์ วัฒนธรรม เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่นักเรียนมีความถนัด และมีความสุขในการร่วมกิจกรรมและยังเป็นการปลูกฝังให้นักเรียนรู้จักการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ นอกจากนี้ทางโรงเรียนยังมุ่งเน้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางศาสนา โดยทางโรงเรียนได้จัดกิจกรรมบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน เพื่อเป็นการอบรมให้นักเรียนมีศีลธรรม และจริยธรรม ให้นักเรียนมีจิตใจเข้มแข็งและเกิดสมาธิ ทางโรงเรียนได้จัดกิจกรรมที่เหมาะสมให้กับนักเรียน และเห็นด้วยกับทุก ๆ กิจกรรมที่นักเรียนได้มีส่วนร่วมเพื่อเป็นการพัฒนาศักยภาพ ทางด้านการเรียน และการดำรงชีวิตประจำวันของนักเรียนอีกด้วย

ประเด็นที่ 2 ทิศนะต่อมาตรการการป้องกันการใช้ยาเสพติดในโรงเรียน

มาตรการการป้องกันการใช้ยาเสพติดในโรงเรียนของโรงเรียนมีความคิดเห็นว่าเป็นเหมาะสมดีแล้ว แต่เนื่องจากในสภาพแวดล้อมของสังคมปัจจุบัน นักเรียนมีความเสี่ยงในการทดลองยาเสพติด ดังนั้นชุมชนบริเวณรอบ ๆ บ้านของนักเรียน จึงควรช่วยกันดูแลนักเรียนด้วย อีกทั้งปัญหาภายในครอบครัวต่าง ๆ พ่อแม่ไม่มีเวลาในการอบรมเลี้ยงดู แนะนำให้คำปรึกษาแก่นักเรียน เมื่อเวลาที่นักเรียนมีปัญหาและไม่รู้จะหันหน้าไปปรึกษาใครจึงหันมาพูดคุยกับเพื่อน ถ้าคบเพื่อนที่ดืงนักเรียนก็จะได้คำปรึกษาที่ดี ถ้าคบเพื่อนไม่ดีเพื่อนก็จะชักนำไปในทางที่ไม่ดีโดยการให้หันไปลองยาเสพติด นักเรียนอาจไม่ทันยังคิดถึงโทษของยาเสพติด เพราะฉะนั้นไม่ว่าครูหรือผู้ปกครองควรให้ความรัก ความอบอุ่น ใกล้ชิดสนิทสนม นักเรียนสามารถเข้ามาพูดคุยได้ตลอดเวลาเมื่อมีปัญหาจะทำให้นักเรียนไม่ต้องหันไปพึ่งยาเสพติด

ประเด็นที่ 3 แนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันการใช้ยาเสพติดในโรงเรียน

ทางโรงเรียนได้มีการผลิตสื่อเกี่ยวกับการป้องกันปัญหาเสพติดให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน ติดแผ่นป้ายคำขวัญ การประชาสัมพันธ์เสียงตามสายของโรงเรียน การจัดแสดงสื่อเผยแพร่ ได้แก่ การจัดป้ายนิเทศหรือบอร์ดเพื่อเป็นการเผยแพร่ให้ครูนักเรียน และผู้ที่สนใจเข้ามาชมได้รับทราบ นอกจากนี้ทางโรงเรียนยังได้จัดโปสเตอร์การ์ตูนล้อเลียนเพื่อเป็นการดึงดูดความสนใจของนักเรียนได้เข้ามาอ่านและรับรู้ถึงโทษของยาเสพติด เป็นกระบวนการให้ความรู้ ความเข้าใจ เป็นหลักการในการปรับสภาพแวดล้อมทั้งทางด้านกายภาพและจิตวิทยาในการทำงานร่วมกัน

กรณีศึกษาที่ 5 ผลสัมฤทธิ์

ประเด็นที่ 1 มาตรการในการป้องกันการใช้อายาเสพติดของนักเรียนในโรงเรียน

โรงเรียนได้มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ มุ่งรณรงค์ให้ข้อมูลข่าวสารเพื่อป้องกันปัญหาเสพติดแก่นักเรียน เพื่อสร้างความตระหนักต่อปัญหาเสพติดและการรู้จักปฏิบัติตนในการป้องกันปัญหาเสพติด โดยทางโรงเรียนได้จัดทำป้ายนิเทศทั้งในชั้นเรียนหรือตามบอร์ดต่าง ๆ ในโรงเรียน การจัดทำนิตรรศการในเวลาและโอกาสที่สำคัญ เช่น วันยาเสพติดโลก การจัดเสียงตามสายในโรงเรียน การอบรมนักเรียนหลังเคารพธงชาติในเรื่องของยาเสพติดให้โทษ การจัดทำโปสเตอร์และแผ่นพับเพื่อเผยแพร่ภายในโรงเรียน ทางโรงเรียนได้เชิญวิทยากรจากหน่วยงานของรัฐ เช่น แพทย์, ตำรวจ มาบรรยายให้ความรู้แก่นักเรียนและครู เพื่อให้ทราบถึงโทษของยาเสพติด และโรงเรียนได้จัดหากิจกรรมนันทนาการที่เหมาะสมกับนักเรียนตามความถนัดตามความสามารถของนักเรียน ได้แก่ กิจกรรมดนตรี กิจกรรมส่งเสริมการออกกำลังกายและการเล่นกีฬา เช่น การแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน กิจกรรมนาฏศิลป์ กิจกรรมการสืบทอดวัฒนธรรมไทย เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนได้มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมที่ตนมีความสนใจ มีความถนัด และมีความสุขที่จะร่วมในกิจกรรมรวมทั้งยังเป็นการเปิดโอกาสให้เด็กได้ค้นพบความสามารถของตนเอง อีกทั้งยังช่วยปลูกฝังการรู้จักใช้ประโยชน์จากเวลาว่างอีกด้วย

ประเด็นที่ 2 ทิศต่อมาตรการการป้องกันการใช้อายาเสพติดในโรงเรียน

มาตรการการป้องกันการใช้อายาเสพติดในโรงเรียน ที่ได้ดำเนินการอยู่ในปัจจุบันนี้มีความคิดเห็นที่เหมาะสมดีแล้ว เนื่องจากในยุคปัจจุบันนี้ ปัญหาเสพติดเป็นปัญหาที่ประเทศชาติได้ให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก ดังนั้นทางโรงเรียนก็ได้พยายามสร้างภูมิคุ้มกันเกี่ยวกับการป้องกันปัญหาเสพติดจากหลาย ๆ แนวทาง แต่ก็ยังมีนักเรียนบางส่วนสามารถหันไปใช้อายาเสพติดได้อันอาจจะเกิดจากปัญหาส่วนตัว ปัญหาภายในครอบครัวหรือการไม่เป็นที่ยอมรับของกลุ่มเพื่อน การอยากลอง สภาพแวดล้อมเช่นนี้เป็นสิ่งยั่วยุให้นักเรียนติดยาเสพติดได้

ประเด็นที่ 3 แนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันการใช้อายาเสพติดในโรงเรียน

ในการจัดแนวทางการป้องกันการใช้อายาเสพติดในโรงเรียนนั้น โรงเรียนต้องได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครอง และชุมชนบริเวณใกล้ ๆ กับโรงเรียน โดยทางโรงเรียนได้จัดสถานที่สำหรับพักผ่อนหย่อนใจในโรงเรียนให้เหมาะสม สะอาด ร่มรื่น จัดเชิญวิทยากรเข้ามาให้ความรู้ถึงโทษของยาเสพติด ติดสติ๊กเกอร์ บอร์ดเผยแพร่เกี่ยวกับยาเสพติด มีการแลกเปลี่ยนความ

คิดเห็นระหว่างผู้ปกครองและครูในโรงเรียนเกี่ยวกับแนวทางการป้องกันการใช้ยาเสพติดอย่างเป็นทางการ และเฝ้าระวังนักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อยาเสพติดทุกรูปแบบ

กรณีศึกษาที่ 6 ผลสัมฤทธิ์

ประเด็นที่ 1 มาตรการในการป้องกันการใช้ยาเสพติดของนักเรียนในโรงเรียน

ทางโรงเรียนได้จัดกิจกรรมเพื่อเป็นการรณรงค์ป้องกันยาเสพติดโดยการจัดนิทรรศการเกี่ยวกับยาเสพติดในโรงเรียน มีการเขียนคำขวัญเกี่ยวกับยาเสพติดเตือนสติในโรงเรียน เชิญวิทยากรมาบรรยายให้ความรู้แก่นักเรียนและครู นอกจากนี้ครูแนะแนวต้องพร้อมที่จะทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษารับรู้เรื่องราวของนักเรียนในทุกเรื่อง มีการให้ข้อมูลข่าวสารถึงโทษภัยของยาเสพติดตามโครงการเสี่ยงตามสายของโรงเรียน และโรงเรียนยังได้จัดกิจกรรมนันทนาการให้นักเรียนได้ร่วมกิจกรรมตามความสนใจ ความสามารถ และความถนัดของตน ได้แก่ กิจกรรมดนตรี กิจกรรมนาฏศิลป์ วัฒนธรรม กิจกรรมส่งเสริมการออกกำลังกาย กิจกรรมส่งเสริมศาสนา กิจกรรมบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน เป็นการอบรมศีลธรรม จริยธรรม ให้มีสมาธิ เพื่อเพิ่มทักษะชีวิต แยกแยะสิ่งผิด-ถูก ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ โรงเรียนได้จัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับนักเรียน เพื่อเป็นการพัฒนาศักยภาพของนักเรียน นอกจากนี้ทางโรงเรียนยังได้จัดกิจกรรมการแข่งขันกีฬาเพื่อนำให้นักเรียนมีสุขภาพอนามัยที่ดี และนักเรียนยังรู้จักการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์โดยไม่หันไปพึ่งพายาเสพติด

ประเด็นที่ 2 ทิศต่อมาตรการการป้องกันการใช้ยาเสพติดในโรงเรียน

เนื่องจากสภาพแวดล้อมในสังคมปัจจุบันนี้ โอกาสเสี่ยงที่นักเรียนจะติดยาเสพติดนั้นมีมาก บางครั้งมาตรการการป้องกันต่าง ๆ ที่ใช้อาจจะไม่ได้ผลเท่าที่ควร เพราะความเจริญทางด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัยมากขึ้น แหล่งมั่วสุมอบายมุขต่าง ๆ เกิดขึ้นมากมาย ประกอบกับทุกวันนี้สภาพทางเศรษฐกิจและรายได้ในการครองชีพที่สูงขึ้นจึงทำให้ผู้ปกครองต้องทำงานหนักมากขึ้นไม่ค่อยมีเวลาอบรม เลี้ยงดู ใกล้ชิดกับนักเรียนมากเท่าที่ควร เมื่อนักเรียนมีปัญหาและถ้าผู้ปกครองไม่มีเวลาในการรับฟังปัญหาของนักเรียนก็จะทำให้นักเรียนไม่รู้จะปรึกษาใคร นักเรียนก็จะหันไปพูดคุยกับเพื่อน ถ้านักเรียนได้คบเพื่อนที่ดี เพื่อนก็จะแนะนำในทางที่ดี ถ้ามคบเพื่อนไม่ดี นักเรียนก็จะตามคำชักชวนของเพื่อนไปในทางที่ไม่ดี เพราะสิ่งยั่วยุต่าง ๆ ในสภาพแวดล้อมก็เป็นเหตุผลให้นักเรียนติดยาเสพติดได้เหมือนกัน

ประเด็นที่ 3 แนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันการใช้อาเสพติด ในโรงเรียน

แนวทางในการป้องกันการใช้อาเสพติดไม่ให้ระบาดนั้นนั้น ทางโรงเรียนได้จัดแสดงสื่อเพื่อเผยแพร่การป้องกันการใช้อาเสพติดโดยการจัดป้ายนิเทศวันต่อต้านยาเสพติด สื่อสิ่งพิมพ์ โดยการนำคำขวัญ บทความต่าง ๆ มาติดบริเวณโรงเรียนเพื่อเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสำนึกถึงโทษของยาเสพติด การจัดสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนให้มีความร่มรื่นเพื่อครูสามารถที่จะดูแลนักเรียนได้อย่างทั่วถึง ทั้งนี้ทางโรงเรียนยังได้มีการตรวจตราห้องน้ำชายและห้องน้ำหญิง เพื่อป้องกันไม่ให้นักเรียนมั่วสุมกัน นอกจากนี้ทางโรงเรียนยังได้ให้ความรู้แก่ท่านผู้ปกครองในวันปฐมนิเทศเพื่อให้ท่านผู้ปกครองได้รับทราบถึงนโยบายของผู้บริหาร และครูในการดำเนินการป้องกันการใช้อาเสพติดไม่ให้ระบาดในโรงเรียนด้วย และควรให้ครูผู้สอนได้มีการวางแผนร่วมกันเกี่ยวกับสาระการเรียนรู้เรื่องสารเสพติดที่จะนำมาใช้ในการสอนผู้เรียนในแต่ละช่วงชั้น ทั้งนี้เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการนำเสนอเนื้อหาความรู้ให้แก่ผู้เรียนในแต่ละช่วงชั้นเกิดความซ้ำซ้อนกัน

กรณีศึกษาที่ 7 ผลสัมฤทธิ์

ประเด็นที่ 1 มาตรการในการป้องกันการใช้อาเสพติดของนักเรียนใน โรงเรียน

ทางโรงเรียนได้มีการผลิตสื่อเกี่ยวกับการรณรงค์ป้องกันปัญหาเสพติด ได้แก่ วัสดุทัศน สื่อสิ่งพิมพ์ และแผ่นพับ เพื่อเป็นการเผยแพร่ให้ครูและนักเรียนทราบ มีการติดประกาศหรือประชาสัมพันธ์ให้ครู นักเรียน และบุคลากรได้รับทราบเกี่ยวกับนโยบายการป้องกันการใช้อาเสพติด การจัดป้ายนิเทศหรือบอร์ดเกี่ยวกับเรื่องยาเสพติดในบริเวณห้องเรียนหรือบริเวณโรงเรียน ทางโรงเรียนได้จัดให้มีการประชุมขอความร่วมมือจากผู้ปกครอง และการจัดให้มีการรณรงค์ป้องกันการใช้อาเสพติดผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น การแสดงของนักเรียนเพื่อเผยแพร่ต่อผู้ปกครอง และชุมชนใกล้เคียง ๆ บริเวณโรงเรียน และทางโรงเรียนยังได้จัดกิจกรรมนันทนาการต่าง ๆ ของโรงเรียน มีการสร้างบรรยากาศทางด้านการส่งเสริมทางด้านวิชาการ เช่น การได้วาที่หัวข้อเกี่ยวกับยาเสพติด จัดกิจกรรมดนตรีและนาฏศิลป์ วัฒนธรรม ประเพณี การจัดกิจกรรมการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน กิจกรรมส่งเสริมกายบริหารหน้าเสาธงหลังเคารพธงชาติ เพื่อเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนมีความมั่นใจในการกล้าแสดงออกที่ถูกต้อง ทางโรงเรียนได้จัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในทุก ๆ กิจกรรม เน้นให้นักเรียนมีความรับผิดชอบ สร้างความสามัคคี มีความรักใคร่

และรู้จักการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ อีกทั้งนักเรียนยังมีสุขภาพร่างกายที่ดี จิตใจแจ่มใส กิจกรรมเหล่านี้นอกจากจะช่วยป้องกันปัญหายาเสพติดแก่นักเรียนแล้วยังช่วยให้นักเรียนรู้จักจริงในทางปฏิบัติอีกด้วย

ประเด็นที่ 2 ทศนะต่อมาตรการการป้องกันการใช้ยาเสพติดในโรงเรียน

ปัจจุบันสภาพปัญหาเสพติดได้ทวีความรุนแรงและแพร่ระบาดในหมู่วัยรุ่นและเยาวชนมากยิ่งขึ้น จึงควรเพิ่มมาตรการป้องกันการใช้ยาเสพติดในโรงเรียน โดยทางโรงเรียนและผู้ปกครองต้องช่วยกันดูแลอบรมนักเรียนอย่างใกล้ชิด เปิดใจยอมรับฟังถึงปัญหาต่าง ๆ ของนักเรียน ให้คำแนะนำและปรึกษาเรื่องต่าง ๆ ได้ เพื่อให้นักเรียนรู้จักการตัดสินใจ แก้ปัญหาและมีพัฒนาการที่เหมาะสม ให้นักเรียนได้เลือกเป็นทางออกแทนการใช้ยาเสพติด เพราะสภาพแวดล้อมในสังคมปัจจุบันนี้ ถ้าผู้ปกครองและครูไม่สนใจยอมรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน ก็อาจเป็นสาเหตุให้นักเรียนหันไปเสพยาเสพติดได้ ดังนั้นจึงจำเป็นที่โรงเรียน ครอบครัว และชุมชน จะต้องร่วมมือกันป้องกันปัญหาเสพติดร่วมกัน

ประเด็นที่ 3 แนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันการใช้ยาเสพติดในโรงเรียน

ทางโรงเรียนได้มีนโยบายในการป้องกันการใช้ยาเสพติดโดยโรงเรียนให้ข่าวสารเพื่อต่อต้านยาเสพติดประจำ โดยมีการจัดนิทรรศการ จัดบอร์ดถึงโทษของยาเสพติด ติดคำขวัญต่าง ๆ เป็นการเตือนสติบริเวณโรงเรียน เชิญวิทยากรมาบรรยายให้ความรู้แก่ครู นักเรียน ให้ได้รับทราบถึงโทษของยาเสพติดต่าง ๆ นอกจากนี้แล้วยังมีการสอดแทรกความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดในเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวข้อง การให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดในช่วงโม่งแนะแนว การประชุมปฐมนิเทศ โดยทางโรงเรียนได้เชิญผู้ปกครองมาเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด การดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิด ซึ่งทางโรงเรียนและผู้ปกครองต้องประสานความร่วมมือกัน

กรณีศึกษาที่ 8 ผลสัมฤทธิ์

ประเด็นที่ 1 มาตรการในการป้องกันการใช้ยาเสพติดของนักเรียนในโรงเรียน

ทางโรงเรียนได้จัดกิจกรรมโครงการรณรงค์เกี่ยวกับยาเสพติดเพื่อให้นักเรียนได้รับทราบถึงโทษของยาเสพติด โดยมีการจัดกิจกรรมการให้ความรู้จากเสียงตามสายของโรงเรียน การจัดบอร์ดและป้ายนิเทศเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนมีจิตสำนึกถึงโทษของยาเสพติด เชิญวิทยากรมาบรรยายให้ความรู้แก่ครู และนักเรียน เพื่อให้นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ใน

ชีวิตประจำวัน การให้ข้อมูลข่าวสารปัญหายาเสพติดเป็นเรื่องสำคัญ ได้แก่ สื่อบุคคล สื่อสิ่งพิมพ์ แผ่นพับต่าง ๆ ให้ตระหนักถึงผลเสียของยาเสพติด การจัดกิจกรรมรณรงค์ป้องกันปัญหาเสพติด ช่วยให้นักเรียนสามารถมองเห็นภาพของปัญหาเสพติด และยังเป็นการกระตุ้นให้นักเรียน ผู้ปกครอง และสังคม สนใจปัญหาที่เกิดขึ้นมากยิ่งขึ้น และทางโรงเรียนได้จัดกิจกรรมนันทนาการต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนทุกคนได้มีส่วนร่วมมากที่สุด กิจกรรมนันทนาการต่าง ๆ มีความเหมาะสมกับนักเรียน ไม่ว่าจะเป็นการจัดการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียนเพื่อให้นักเรียนได้มีความสามัคคี รู้จักแพ้ รู้จักชนะ การให้อภัยซึ่งกันและกัน กิจกรรมส่งเสริมการออกกำลังกายเพื่อให้นักเรียนมีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง กิจกรรมดนตรี และนาฏศิลป์ เป็นการส่งเสริมความสามารถ ความสนใจ และความถนัดของนักเรียน นอกจากนี้แล้วทางโรงเรียนยังได้จัดสถานที่พักผ่อนหย่อนใจภายในโรงเรียนให้แก่นักเรียนอย่างเพียงพอ สะอาด ร่มรื่น และปลอดภัยเหมาะแก่การเรียนรู้ เมื่อจิตใจสบายจะทำให้นักเรียนมีสติ ไตร่ตรองเหตุผล นักเรียนก็จะไม่สนใจหรือยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด

ประเด็นที่ 2 ทิศนะต่อมาตรการการป้องกันการใช้จ่ายยาเสพติดในโรงเรียน

มาตรการในการป้องกันการใช้จ่ายยาเสพติดในโรงเรียนมีความเหมาะสมแล้ว แต่เนื่องจากในสภาพแวดล้อมและสังคมทุกวันนี้ สภาพเศรษฐกิจและค่าครองชีพต่าง ๆ ที่สูงขึ้น ทำให้เกิดปัญหาหลายอย่าง ผู้ปกครองไม่มีเวลาให้กับนักเรียน ขาดความใกล้ชิด พ่อแม่ทะเลาะเบาะแว้งกันทุกวัน ทำให้นักเรียนเกิดความเครียด ไม่มีใครที่คอยให้คำปรึกษา แนะนำ จึงทำให้นักเรียนหาทางออกโดยทางที่ผิด หันไปทดลองยาเสพติดตามคำชักชวนของเพื่อน ฉะนั้นในสังคมทุกวันนี้ ผู้ปกครอง และโรงเรียนต้องมีการประสานความร่วมมือกันในการช่วยกันสร้างภูมิคุ้มกัน ไม่ให้นักเรียนหันไปใช้จ่ายยาเสพติดโดยการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างสมาชิกในครอบครัว ให้สมาชิกรู้จักบทบาทและหน้าที่ของตนเอง โรงเรียนก็จะให้ความรู้เกี่ยวกับโทษของยาเสพติด และจะปลูกสำนึกของนักเรียนไม่ให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

ประเด็นที่ 3 แนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันการใช้จ่ายยาเสพติดในโรงเรียน

ทางโรงเรียนได้จัดแนวทางในการป้องกันยาเสพติดให้กับนักเรียนไว้หลายทางเพื่อเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดในระยะยาว เช่น มาตรการทางการศึกษาโดยการกำหนดเนื้อหาความรู้เรื่องการป้องกันยาเสพติดในหลักสูตรเพื่อให้มีการเรียนการสอนทุกระดับชั้น มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูลข่าวสารเพื่อป้องกันปัญหาเสพติดแก่นักเรียน เช่น การจัดป้ายนิเทศในชั้นเรียน หรือตามบอร์ดต่าง ๆ ในโรงเรียน จัดนิทรรศการในวันยาเสพติดโลก จัดเสียงตามสายในโรงเรียน จัดวิทยากรมาบรรยายให้ความรู้แก่นักเรียน และมีการประสานงานกับผู้ปกครองอย่างใกล้ชิดเพื่อร่วมกันป้องกันปัญหาเสพติดโดยให้ผู้ปกครองเข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน

กรณีศึกษาที่ 9 ผลสัมฤทธิ์

ประเด็นที่ 1 มาตรการในการป้องกันการเข้ายาเสพติดของนักเรียนในโรงเรียน

ทางโรงเรียนได้จัดกิจกรรมรณรงค์ป้องกันยาเสพติดโดยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการต่อต้านยาเสพติด ทางโรงเรียนได้จัดให้มีกิจกรรมเสียงตามสาย ให้นักเรียนช่วยกันประชาสัมพันธ์ถึงโทษของยาเสพติดให้เพื่อน ๆ ในโรงเรียนได้รับทราบ จัดป้ายนิเทศตามชั้นเรียน ติดสติ๊กเกอร์รอบ ๆ บริเวณโรงเรียน จัดนิทรรศการในวันยาเสพติดโลก เพื่อเป็นการปลูกจิตสำนึกของนักเรียนถึงโทษภัยของยาเสพติด นอกจากนี้แล้วทางโรงเรียนยังได้เชิญวิทยากร เช่น ตำรวจ ทหาร เจ้าหน้าที่สาธารณสุข มาบรรยายให้ความรู้แก่นักเรียนและครูได้รับทราบ โดยวิทยากรได้นำผู้ที่เคยติดยาเสพติดมาร่วมพูดคุยถึงโทษของยาเสพติดว่าเป็นอย่างไร และไม่ควรเอามาเป็นแบบอย่าง เพราะเป็นสิ่งที่ไม่ดี ในการจัดกิจกรรมนันทนาการ ทางโรงเรียนได้จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ มากที่สุด เพื่อให้นักเรียนได้แสดงความสามารถของตน การกล้าแสดงออกในทางที่ถูกต้อง ตามความถนัดของนักเรียน เช่น กิจกรรมการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน เป็นการเสริมสร้างให้นักเรียนมีสุขภาพอนามัยที่ดี มีความสามัคคี รู้จักแพ้ รู้ชนะ รู้ภัย กิจกรรมส่งเสริมสุขภาพกายบริหารตอนเช้าให้นักเรียนมีสุขภาพแข็งแรง จิตใจแจ่มใส กิจกรรมดนตรีนาฏศิลป์ ให้นักเรียนได้แสดงความสามารถของตน ทำให้นักเรียนมีความพยายามฝึกฝนเพื่อพัฒนาการแสดงของตนให้ดียิ่งขึ้น โรงเรียนเห็นถึงความสำคัญของแต่ละกิจกรรมโดยมุ่งเน้นให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมมากที่สุด และนักเรียนได้พัฒนาศักยภาพของตนเอง นักเรียนยังได้รู้จักการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์อีกด้วย

ประเด็นที่ 2 ทิศนะต่อมาตรการการป้องกันการเข้ายาเสพติดในโรงเรียน

มาตรการในการป้องกันการเข้ายาเสพติดในโรงเรียนมีความเหมาะสมดีแล้ว แต่เนื่องจากสภาพสังคมไทยทุกวันนี้ สภาพแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อนักเรียน คือ ครอบครัวที่แตกแยก ทำให้นักเรียนขาดความอบอุ่น การชักจูงจากเพื่อนก็เป็นสาเหตุที่ทำให้นักเรียนติดยาเสพติด และสาเหตุที่นักเรียนติดยาเสพติดมาจากต้องการทดลอง จิตใจอ่อนไหวง่าย ต้องการเป็นที่ยอมรับจากกลุ่มเพื่อน ด้วยเหตุนี้ ทางผู้ปกครองและโรงเรียนจึงต้องร่วมมือกันในการป้องกันและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เผื่อระวังนักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงกับปัญหายาเสพติด การรณรงค์การป้องกันปัญหาเสพติด สภาพแวดล้อมในชุมชนใกล้ ๆ โรงเรียน จะช่วยให้นักเรียนสามารถมองเห็นภาพปัญหาเสพติดและยังเป็นการกระตุ้นให้นักเรียน ผู้ปกครอง และสังคมสนใจปัญหาที่เกิดขึ้นมากขึ้น

ประเด็นที่ 3 แนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันการใช้อาเสพติด ในโรงเรียน

ทางโรงเรียนได้จัดกิจกรรมในการป้องกันการใช้อาเสพติดเพื่อให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมช่วยกันป้องกันยาเสพติดไม่ให้เข้ามาระบาดในโรงเรียน นอกจากนี้ทางโรงเรียนยังได้ขอความร่วมมือจากผู้ปกครอง และชุมชนใกล้เคียง โรงเรียน ให้ร่วมกันดูแลเอาใจใส่นักเรียนอย่างใกล้ชิด ทางโรงเรียนและผู้ปกครองต้องส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมทางด้านกิจกรรมนันทนาการเมื่อนักเรียนมีเวลาว่างทั้งที่โรงเรียนและที่บ้าน มีการจัดป้ายนิเทศภายในโรงเรียนเกี่ยวกับการใช้อา ยาเป็นการสื่อสารที่ช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ ให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการใช้อาเสพติด ในทางที่ผิดในวันประชุมผู้ปกครอง เพื่อให้ผู้ปกครองได้ดูแลใกล้ชิด เชิญวิทยากรมาบรรยายให้ความรู้แก่ครูและนักเรียนเกี่ยวกับโทษของยาเสพติด เพื่อให้นักเรียนปฏิเสธและต่อต้านการใช้อาเสพติด

สรุปผลการสัมภาษณ์

ตารางที่ 4.2

สรุปข้อเหมือนและข้อแตกต่างของผลการสัมภาษณ์ ผู้บริหาร ครู ผู้เกี่ยวข้อง
ของโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น เขตภาษีเจริญ
กรุงเทพมหานคร

ข้อเหมือน	ข้อแตกต่าง
ประเด็นที่ 1 มาตรการในการป้องกันการใช้ยาเสพติดของนักเรียนในโรงเรียน	
<p>โรงเรียนส่วนใหญ่มีมาตรการในการป้องกันการใช้ยาเสพติดของนักเรียนโดยการจัดกิจกรรมรณรงค์ถึงโทษของยาเสพติด ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การจัดนิทรรศการเผยแพร่ความรู้ขึ้นภายในโรงเรียน เพื่อให้นักเรียนได้เห็นถึงพิษภัยของยาเสพติด 2. จัดทำป้ายนิเทศขึ้นเพื่อนำไปติดทั้งภายในโรงเรียนและแหล่งชุมชนใกล้ ๆ โรงเรียน 3. เชิญวิทยากรจากกระทรวงสาธารณสุขมาบรรยายเพื่อให้ความรู้แก่ครู และนักเรียน 4. การจัดชุมนุมต่าง ๆ เพื่อช่วยให้นักเรียนใช้พลังแฝงของวัยรุ่นนอกชั้นเรียนให้เกิดประโยชน์เพื่อเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันการพึ่งพายาเสพติดให้แก่นักเรียน 	<p>โรงเรียนส่วนหนึ่งได้จัดกิจกรรมรณรงค์ป้องกันการยาเสพติด ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ทางโรงเรียนได้จัดให้มีการประชุมผู้ปกครองเพื่อขอความร่วมมือจากผู้ปกครองในการรณรงค์เรื่องยาเสพติด 2. กิจกรรมส่งเสริมศาสนา กิจกรรมบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน เป็นการอบรมศีลธรรม จริยธรรม ให้มีสมาธิ เพื่อเพิ่มทักษะชีวิต แยกแยะสิ่งผิด-ถูก

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ชื่อเหมือน	ชื่อแตกต่าง
<p>5. ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการต่อต้านยาเสพติดทางโรงเรียนได้จัดให้มีกิจกรรมเสียดายตามสายให้นักเรียนช่วยกันประชาสัมพันธ์ถึงโทษของยาเสพติดให้เพื่อน ๆ ในโรงเรียนได้รับทราบ</p> <p>6. กิจกรรมการประกวดแข่งขันทางด้านดนตรีให้กับนักเรียน</p> <p>7. กิจกรรมการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน</p> <p>8. กิจกรรมฝึกกายบริหารหน้าเสาธงหลังเคารพธงชาติในตอนเช้าทุกวัน</p> <p>9. กิจกรรมนาฏศิลป์</p> <p>10. กิจกรรมการศึกษาออกสถานที่ กิจกรรมนันทนาการที่ทางโรงเรียนได้จัดขึ้น</p>	

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ข้อเหมือน	ข้อแตกต่าง
ประเด็นที่ 2 ทิศนะต่อมาตรการการป้องกันการใช้ยาเสพติดในโรงเรียน	
<p>กรณีศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่ มาตรการในการป้องกันการใช้ยาเสพติดในโรงเรียนมีความเหมาะสมดีแล้ว แต่ควรเพิ่มเติมในเรื่องของความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง ครอบครัว และชุมชน เนื่องจากปัจจุบันสภาพปัญหาเสพติดได้ทวีความรุนแรง และแพร่ระบาดในหมู่วัยรุ่นและเยาวชนมากยิ่งขึ้น ดังนั้นควรมีการประสานความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ครอบครัว ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อช่วยกันดูแลอบรมนักเรียนอย่างใกล้ชิด เปิดใจยอมรับฟังถึงปัญหาต่างๆ ของนักเรียน ให้คำแนะนำและปรึกษาเรื่องต่างๆ ได้ เพื่อให้นักเรียนรู้จักการตัดสินใจ แก้ปัญหาและมีพัฒนาการที่เหมาะสม ให้นักเรียนได้เลือกเป็นทางออกแทนการใช้ยาเสพติด เพราะสภาพแวดล้อมในสังคมปัจจุบันนี้ ถ้าผู้ปกครองและครูไม่สนใจยอมรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน ก็อาจเป็นสาเหตุให้นักเรียนหันไปเสพยาเสพติดได้ ดังนั้นจึงจำเป็นที่โรงเรียน ครอบครัว และชุมชน จะต้องร่วมมือกันป้องกันปัญหาเสพติดร่วมกัน</p>	<p>มีกรณีศึกษากรณีเดียวที่มีความคิดเห็นว่ มาตรการการป้องกันต่างๆ ที่ใช้อาจจะไม่ได้ผลเท่าที่ควร เพราะความเจริญทางด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัยมากขึ้น แหล่งมั่วสุมอบายมุขต่างๆ เกิดขึ้นมากมาย ประกอบกับทุกวันนี้สภาพทางเศรษฐกิจและรายได้ในการครองชีพที่สูงขึ้นจึงทำให้ผู้ปกครองต้องทำงานหนักมากขึ้น ไม่ค่อยมีเวลาอบรม เลี้ยงดู ใกล้ชิดกับนักเรียนมากเท่าที่ควร</p>

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ข้อเหมือน	ข้อแตกต่าง
ประเด็นที่ 3 แนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันการใช้ยาเสพติดในโรงเรียน	
<p>กรณีศึกษาส่วนใหญ่ได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันการใช้ยาเสพติดในโรงเรียน ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. โรงเรียนได้แต่งตั้งครูที่มีหน้าที่รับผิดชอบประสานงานโดยการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน พร้อมทั้งมีการเสนอขอความร่วมมือของ การสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดให้กับนักเรียนให้ผู้ปกครองได้ทราบ 2. โรงเรียนมีการประชุมทำความร่วมมือกับผู้ปกครองในการดูแลบุตรหลานของตน ซึ่งผู้ปกครองมีบทบาทที่สำคัญต่อการไม่พึ่งพายาเสพติดของนักเรียนเช่น การเลี้ยงดู ความรัก ความห่วงใย ความดูแลใกล้ชิด เอาใจใส่ของผู้ปกครอง 3. ครูผู้สอนก็จะดูแลให้คำปรึกษา แนะนำปัญหาทั้งเรื่องเรียน ส่วนตัว สุขภาพ และปัญหาอื่น ๆ เพื่อให้ นักเรียนเข้าใจและแก้ปัญหาเหล่านั้นได้ นักเรียนก็จะไม่หันไปพึ่งพายาเสพติด 4. ผู้บริหารโรงเรียนเป็นบุคคลที่ต้องเป็นผู้นำในการวางแผนปฏิบัติงาน และกำหนดนโยบายเรื่องการป้องกันการใช้ยาเสพติดในสถานศึกษา รวมทั้ง วิเคราะห์นโยบายไว้ 	<p>มีกรณีศึกษากรณีเดียวให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันการใช้ยาเสพติดในโรงเรียน ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) ควรเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับสื่อเผยแพร่ความรู้สารเสพติดให้แก่ครูผู้สอนอย่างทั่วถึง พร้อมทั้งให้การสนับสนุนสื่อโดยการมอบสื่อที่ผลิตให้กับสถานศึกษา การให้บริการเยี่ยม การทำสำเนา ทั้งนี้เพื่อที่ครูผู้สอนจะได้มีสื่อไปใช้ประกอบในการสอนมากขึ้นและทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและความเข้าใจเนื้อหาเกี่ยวกับยาเสพติดได้มากขึ้นตามไปด้วย 2. ครูผู้สอนควรจะได้มีการวางแผนร่วมกันเกี่ยวกับสาระการเรียนรู้เรื่องสารเสพติดที่จะนำมาใช้ในการสอนผู้เรียนในแต่ละช่วงชั้น ทั้งนี้เพื่อป้องกันไม่ให้นำเสนอเนื้อหาความรู้ให้แก่ผู้เรียนในแต่ละช่วงชั้นเกิดความซ้ำซ้อนกัน

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ข้อเหมือน	ข้อแตกต่าง
<p>อย่างชัดเจนให้ผู้ถือปฏิบัติเข้าใจตรงกัน เพื่อจะได้นำไปปฏิบัติได้ถูกต้อง กำหนดกรอบแผนงาน โครงการ กิจกรรมตามนโยบายเกี่ยวกับการป้องกันการใช้ยาเสพติดในโรงเรียนและมอบหมายให้ผู้รับผิดชอบในรูปแบบคณะกรรมการ อนุกรรมการ คณะทำงาน หรือรายบุคคล รวมทั้งผู้บริหารโรงเรียนต้องมีการควบคุมตรวจสอบติดตามงานเป็นระยะตามขั้นตอนจนกว่าแนวทางการป้องกันการใช้ยาเสพติดในสถานศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมาย</p>	<p>3. ควรเผยแพร่ความรู้เรื่องสารเสพติดให้แก่ครูผู้สอนในโรงเรียนอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ โดยจัดทำวารสารรายเดือน รายสามเดือน หรือรายปี ส่งให้ครูผู้สอนที่สอนสาระการเรียนรู้สุขศึกษา และพลศึกษา ตลอดจนครูผู้สอนที่ทำหน้าที่ฝ่ายปกครอง หรือฝ่ายที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการตรวจสอบพฤติกรรมทางด้านสารเสพติดของผู้เรียน ทั้งนี้เพื่อที่ครูผู้สอนจะได้มีข้อมูล ความรู้ที่ทันเหตุการณ์และสามารถให้ข้อมูล ความรู้ที่ทันสมัยกับผู้เรียน ตลอดจนสามารถแก้ปัญหาเรื่องสารเสพติดที่เกิดขึ้นในสถานศึกษาได้ทันทั่วถึง</p>

ส่วนที่ 2 อภิปรายผลการศึกษา

ในการศึกษาเรื่อง “การป้องกันการใช้ยาเสพติดในสถานศึกษา” ในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ประยุกต์ใช้แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการป้องกันการใช้ยาเสพติดในโรงเรียน โดยการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นการศึกษาที่นอกเหนือจากการศึกษาจากเอกสาร หนังสือ และบทความต่าง ๆ เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการบรรยายแบบพรรณนา โดยผู้ศึกษาได้แบ่งการนำเสนอออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

1. มาตรการในการป้องกันการใช้ยาเสพติดของนักเรียนในโรงเรียน

จากการศึกษาพบว่าโรงเรียนได้มีมาตรการในการป้องกันการใช้ยาเสพติดของนักเรียนในโรงเรียนโดยการจัดกิจกรรมรณรงค์ถึงโทษของยาเสพติดโดยการจัดนิทรรศการเผยแพร่ความรู้ขึ้นภายในโรงเรียน เพื่อให้นักเรียนได้เห็นถึงพิษภัยของยาเสพติด และได้จัดทำป้ายนิเทศขึ้นเพื่อนำไปติดทั้งภายในโรงเรียนและแหล่งชุมชนใกล้เคียง โรงเรียน นอกจากนี้แล้วทางโรงเรียนยังได้เชิญวิทยากรจากกระทรวงสาธารณสุข แพทย์ ตำรวจ และทหาร มาบรรยายเพื่อให้ความรู้แก่ครูและนักเรียน เรื่องโทษของยาเสพติดเป็นซึ่งเป็นเรื่องจริงและเชื่อถือได้ และทางโรงเรียนยังได้วางแผนกิจกรรมรณรงค์ป้องกันยาเสพติดไว้ตลอดปีการศึกษา โดยทางโรงเรียนได้ปฏิบัติต่อเนื่องทุกปี เช่น กิจกรรมเข้าค่าย การจัดชุมนุมต่าง ๆ เพื่อช่วยให้นักเรียนใช้พลังแห่งของวัยรุ่นนอกชั้นเรียนให้เกิดประโยชน์ เพื่อเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันการพึ่งพายาเสพติดให้แก่ นักเรียน นอกจากนี้ยังมีการกิจกรรมเพื่อป้องกันการใช้ยาเสพติดโดยจัดตั้งคณะกรรมการ ประกอบด้วยครู อาจารย์ และผู้ปกครอง โดยให้ผู้บริหารเป็นผู้กำหนดนโยบายการป้องกันยาเสพติดทั้งภายในโรงเรียนภายนอกโรงเรียน อีกทั้งทางโรงเรียนยังให้ครูที่มีหน้าที่รับผิดชอบสอนวิชาสุขศึกษาได้ให้ความรู้เกี่ยวกับโทษของยาเสพติด โดยทางผู้บริหารเห็นว่าในวิชาแบบเรียนสุขศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย มีเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด จึงได้ให้ครูที่มีหน้าที่รับผิดชอบสอนวิชาสุขศึกษาได้สอนและมุ่งเน้นนักเรียนให้รับรู้โทษของยาเสพติด เป็นการรณรงค์ป้องกันการยาเสพติดได้อีกด้วย ทางผู้บริหารและครูทุกท่านได้เห็นถึงความสำคัญของปัญหายาเสพติดจึงให้การสนับสนุนโครงการรณรงค์ถึงโทษของยาเสพติดอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ทางโรงเรียนได้มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ การบริการสนเทศมุ่งรณรงค์ให้ข้อมูลข่าวสาร เพื่อป้องกันปัญหาเสพติดแก่นักเรียน เพื่อสร้างความตระหนักต่อปัญหาเสพติดและการรู้จักปฏิบัติตนในการป้องกันปัญหาเสพติด โดยทางโรงเรียนได้จัดทำป้ายนิเทศทั้งในชั้นเรียนหรือตามบอร์ดต่าง ๆ ในโรงเรียน การจัดทำนิทรรศการในเวลาและโอกาสที่สำคัญ เช่น วันยาเสพติดโลก การจัดเสียงตามสายในโรงเรียน การอบรมนักเรียนหลังเคารพธงชาติในเรื่องของยาเสพติดให้โทษ การจัดทำโปสเตอร์ประเภทชวนคิด คิดเตือนใจ การติดสติ๊กเกอร์ และแผ่นพับเพื่อเผยแพร่ภายในโรงเรียน กระตุ้นนักเรียนให้ได้ใช้ความคิด จัดภาพที่แสดงถึงพิษภัยของยาเสพติด มีการจัดประกวดคำขวัญเกี่ยวกับการรณรงค์ถึงโทษของยาเสพติด เพื่อให้ นักเรียนมีส่วนร่วมเกิดความภาคภูมิใจและเป็นการสอนตนเองไปด้วย นอกจากนี้แล้วครูฝ่ายแนะแนวยังคงคอยให้คำแนะนำ ตักเตือนถึงโทษของยาเสพติดให้กับนักเรียนเมื่อนักเรียนมีปัญหานักเรียนทุกคนใน

โรงเรียนสามารถเข้ามาพูดคุยกับครูฝ่ายแนะแนวได้ตลอดเวลา ครูจะรับฟังและช่วยเหลือแนะนำให้นักเรียนรู้จักการแก้ไขปัญหาที่ถูกต้อง ทั้งนี้โรงเรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการป้องกันการใช้ยาเสพติดซึ่งครอบคลุมกับกรอบแนวคิดในการศึกษาของผู้ศึกษาคือ มีการจัดโครงการป้องกันยาเสพติด มีการจัดทำป้ายนิเทศในชั้นเรียนหรือตามบอร์ดต่าง ๆ ในโรงเรียน การจัดเสียงตามสายในโรงเรียน การจัดกิจกรรมหน้าเสาธง และการจัดนิทรรศการในเวลาและโอกาสที่สำคัญ เช่น วันต่อต้านยาเสพติด ทั้งนี้การจัดการความรู้ให้กับนักเรียนในโรงเรียน ในเรื่องการจัดเนื้อหาความรู้เรื่องสารเสพติดไว้ในบทเรียนตั้งแต่ชั้น ป.1-ป.6 การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่าง ๆ เช่น การค้นคว้าหาข้อมูล การจัดฉายวีดีทัศน์ การจัดบอร์ดและจัดนิทรรศการ การแสดงบทบาทสมมติเกี่ยวข้องกับยาเสพติด การแข่งขันกีฬา การตรวจสุขภาพนักเรียน ทั้งนี้โดยคาดหวังว่าการให้ความรู้ความเข้าใจเรื่องสารเสพติดแก่นักเรียนน่าจะช่วยลดพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับการเสพยาเสพติดได้ เนื่องจากการศึกษาวิจัยในทุกพื้นที่มีข้อสรุปตรงกันว่า ความรู้เป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเสพยาหรือไม่เสพยาเสพติด (บุศยา ฦ บ่อมเพชร, น. 2541; จิตรลดา ลิ้มจำริญ, 2541) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ สมเชษฐ์ บมไธ ที่กล่าวไว้ว่า การให้การศึกษเป็นการถ่ายทอดความรู้สึกที่จะเอื้ออำนวยให้เกิดการเรียนรู้ทักษะ และประสบการณ์ที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิตที่มีคุณภาพโดยปลอดจากปัญหาเสพยาเสพติด การให้การศึกษานี้มุ่งเน้นที่การอบรมบ่มนิสัย และการพัฒนาด้านจิตใจ โดยคำนึงถึงองค์ประกอบในการสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดดังนี้

- 1) การส่งเสริมความนับถือตนเอง คือการส่งเสริมให้บุคคลรู้สึกว่าคุณค่า มีประโยชน์ มีความสามารถ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติด โดยมีแนวทางปฏิบัติได้แก่ให้บุคลากรและเยาวชนในสถานศึกษาได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การรักษาความสะอาด การประกวดคำขวัญ เรียงความ วาดภาพ การส่งเสริมจริยธรรม การจัดชุมนุมหรือชมรมต่าง ๆ ตามความสนใจของผู้เรียน เป็นต้น
- 2) การส่งเสริมความสัมฤทธิ์ผล คือการส่งเสริมให้บุคคลประสบความสำเร็จได้รับการยกย่อง ได้รับความรักความอบอุ่น ความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน จัดบริการให้คำปรึกษาหาหรือเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหา รวมทั้งเสริมประสบการณ์และทักษะให้แก่ผู้เรียน โดยการเชิญผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้
- 3) การส่งเสริมความรู้สึกมุ่งมั่น คือการส่งเสริมให้บุคคลมีความสำนึกในค่าของมนุษย์ สร้างสรรค์เป้าหมาย เกิดพลังที่จะผลักดันตนเองให้ไปสู่เป้าหมายนั้น โดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค ซึ่งแนวทางปฏิบัติ ได้แก่ การกำหนดระเบียบและกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ของสถานศึกษาตามความเหมาะสม ส่งเสริมและปรับปรุงบุคลิกภาพโดยการจัดกิจกรรมในหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรมอย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้ควรมีการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อช่วยเหลือผู้เรียนเป็นกลุ่ม

หรือรายบุคคล และจัดสวัสดิการในสถานศึกษา เป็นต้น 4) การจัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมความเคารพตนเองและผู้อื่นและเกียรติของบุคคล 5) การพัฒนาทักษะส่วนตนและสังคม คือการฝึกฝนให้เกิดทักษะในการคิด การอ่าน การใช้เหตุผล การตัดสินใจ การแก้ปัญหา การประกอบอาชีพ การติดต่อระหว่างบุคคล การทำงานเป็นทีม การช่วยเหลือผู้อื่น โดยมีแนวทางปฏิบัติ ได้แก่ การจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้วิชาชีพระใหม่ ๆ เพิ่มขึ้น พร้อมทั้งส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะสังคม เช่น การฝึกพูดในที่ชุมชน เป็นต้น 6) การส่งเสริมทักษะในการประกอบอาชีพ คือ การจัดกิจกรรมทางเลือกต่าง ๆ ให้แก่บุคคล เพื่อเป็นช่องทางในการดำรงชีวิตตามความสนใจและความถนัดส่วนบุคคล โดยมีแนวปฏิบัติ ได้แก่ การจัดให้มีการบริการแนะแนวอาชีพ พัฒนาทักษะในการตัดสินใจ การศึกษาความต้องการด้านอาชีพของชุมชน และการเตรียมตัวเพื่อการเลือกอาชีพ เป็นต้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรณิภา บุญมานพ (2523, บทคัดย่อ) ซึ่งได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของครูโรงเรียนประถมศึกษาในแหล่งเสื่อมโทรมกรุงเทพมหานครเกี่ยวกับการให้การศึกษาเรื่องยาเสพติด ผลการวิจัยพบว่า ครูส่วนใหญ่มีความเห็นว่า การให้การศึกษาเรื่องยาเสพติดแก่นักเรียนระดับประถมศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นและมีความสำคัญยิ่งในปัจจุบัน และการจัดการเรียนการสอนเรื่องยาเสพติดในโรงเรียน ควรได้รับการปรับปรุงส่งเสริมทั้งในด้านผู้สอน วิธีสอน วัสดุอุปกรณ์ และกิจกรรมพิเศษ และนอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัย มาลัย บึงสว่าง (2540) ซึ่งได้ศึกษาเรื่องการศึกษากระบวนการบริหารเพื่อป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัยพบว่า ข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการบริหารเพื่อป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษา วัตถุประสงค์ที่กำหนดเป็นลายลักษณ์อักษร คือ ให้นักเรียนตระหนักรู้จักโทษ พิษภัยของยาเสพติดมากที่สุด รองลงมาคือ ไม่ให้มียาเสพติดในโรงเรียน ส่วนการกำหนดนโยบายในการป้องกันยาเสพติดส่วนใหญ่ระบุว่า ไม่ได้กำหนดเป็นลายลักษณ์อักษร นโยบายคือ การป้องกันไม่ให้มีสารเสพติดในโรงเรียนมากที่สุด รองลงมาคือ ผนวกรวมต่อต้านยาเสพติด การกำหนดนโยบายโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อป้องกันยาเสพติด ยึดนโยบายของกรมสามัญศึกษามากที่สุด รองลงมาคือ ยึดสภาพและปัญหาของโรงเรียน ผู้รับผิดชอบการวางแผนป้องกันยาเสพติดส่วนใหญ่ระบุว่ากำหนดเป็นคณะกรรมการโดยองค์ประกอบของคณะกรรมการที่มีผู้ระบุสูงสุด และรองลงมาหัวหน้างานยาเสพติด และครูแนะแนว อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการคือ วางแผนโครงการ และกิจกรรมเพื่อป้องกันยาเสพติดมากที่สุด รองลงมาคือ ดำเนินการป้องกันยาเสพติด และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ จีรพรรณ ทูมพร (2544, บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนนทบุรี ผลการวิจัยพบว่า 1) มีการดำเนินการ

ป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนทั้ง 6 ด้าน คือ ด้านการให้ความรู้และวิชาการ ด้านการสื่อสารประชาสัมพันธ์ ด้านกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ด้านบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม ด้านการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพ และด้านการติดตามและประเมินผล 2) ปัญหาในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน ส่วนใหญ่มีปัญหาในระดับน้อยถึงน้อยที่สุด และมีหลายมาตรการที่มีปัญหาปานกลางถึงมาก คือ การขาดงบประมาณในการสนับสนุนกิจกรรม การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ขาดความร่วมมือในการปฏิบัติงานในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ และชุมชนสร้างปัญหาในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน 3) การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน ตามการรับรู้ของนักเรียน พบว่า ส่วนใหญ่โรงเรียนได้ดำเนินการทั้ง 6 ด้าน ด้านการให้ความรู้และวิชาการ ด้านการสื่อสารประชาสัมพันธ์ ด้านกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ด้านบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม ด้านการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพ และด้านการติดตามและประเมินผล และยังสอดคล้องข้อข้อเสนอแนะของ พรศรี พัฒนพงศ์ (2520) ได้ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่สนับสนุนและที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในสถานศึกษา” ซึ่งผู้ศึกษาได้เสนอแนะให้อาจารย์ใหญ่ ครูใหญ่ ได้มีบทบาทในงานยาเสพติดให้โทษโดยตรง รวมทั้งการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดจะต้องได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครอง ครู นักเรียน เจ้าหน้าที่สาธารณสุข และฝ่ายปกครอง ข้าราชการ การเคลื่อนไหวเรื่องยา คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) และคณะกรรมการฝ่ายเผยแพร่ กระทรวงศึกษาธิการ ควรได้ทำเอกสารข่าวสารต่าง ๆ ภาพโปสเตอร์ ส่งไปยังโรงเรียนต่าง ๆ ทั่วประเทศ

2. ทิศนะต่อมาตรการการป้องกันการเข้ายาเสพติดในโรงเรียน

จากการศึกษาพบว่า ผู้บริหาร ครู ผู้เกี่ยวข้องของโรงเรียนได้ให้ความคิดเห็นต่อมาตรการการป้องกันการเข้ายาเสพติดในโรงเรียนว่ามีความเหมาะสมดีแล้ว แต่ควรเพิ่มเติมในเรื่องของความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง ครอบครัว และชุมชน เนื่องจากปัจจุบันสภาพปัญหายาเสพติดได้ทวีความรุนแรงและแพร่ระบาดในหมู่วัยรุ่นและเยาวชนมากยิ่งขึ้น ดังนั้นทางโรงเรียนและผู้ปกครองต้องช่วยกันดูแลอบรมนักเรียนอย่างใกล้ชิด เปิดใจยอมรับฟังถึงปัญหาต่าง ๆ ของนักเรียน ให้คำแนะนำและปรึกษาเรื่องต่าง ๆ ได้ เพื่อให้นักเรียนรู้จักการตัดสินใจแก้ปัญหาและมีพัฒนาการที่เหมาะสม ให้นักเรียนได้เลือกเป็นทางออกแทนการเข้ายาเสพติด

เพราะสภาพแวดล้อมในสังคมปัจจุบันนี้ ถ้าผู้ปกครองและครูไม่สนใจยอมรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน ก็อาจเป็นสาเหตุให้นักเรียนหันไปเสพยาเสพติดได้ ดังนั้นจึงจำเป็นที่โรงเรียน ครอบครัว และชุมชน จะต้องร่วมมือกันป้องกันปัญหาเสพติดร่วมกัน อีกทั้งการชักจูงจากเพื่อนเป็นสาเหตุที่ทำให้นักเรียนติดยาเสพติด และสาเหตุที่นักเรียนติดยาเสพติดมาจากการทดลองจิตใจอ่อนไหวง่าย ต้องการเป็นที่ยอมรับจากกลุ่มเพื่อน ด้วยเหตุนี้ ทางผู้ปกครองและโรงเรียนจึงต้องร่วมมือกันในการป้องกันและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เผื่อระวังนักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงกับปัญหาเสพติด การรณรงค์การป้องกันปัญหาเสพติด สภาพแวดล้อมในชุมชนใกล้ ๆ โรงเรียน จะช่วยให้นักเรียนสามารถมองเห็นภาพปัญหาเสพติดและยังเป็นการกระตุ้นให้นักเรียน ผู้ปกครอง และสังคมสนใจปัญหาที่เกิดขึ้นมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ บริษัท สนั่นเมือง (2549) ได้กล่าวถึงกิจกรรมการดำเนินงานด้านป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาว่า จัดโครงการ “ครอบครัวเข้มแข็ง โรงเรียนอบอุ่น” เพื่อเชื่อมและหลอมรวมพลังระหว่างบ้านและโรงเรียนให้เป็นที่พึ่งแก่เด็ก และเยาวชนอย่างแท้จริง สร้างเด็กและเยาวชนให้เป็นพลเมืองที่ดีและเคารพในประโยชน์สาธารณะเหนือประโยชน์ส่วนตนด้วยการเข้าร่วมในกิจกรรมตามหลักสูตรและแนวทางของลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้นำเพื่อประโยชน์ และการฝึกตามหลักสูตรของนักศึกษาวิชาทหาร และส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนได้ออกกำลังกาย และเล่นกีฬาอย่างสม่ำเสมอจนเป็นนิสัย เพื่อพัฒนาสุขภาพกายและใจ เสริมสร้างวินัยในตนเองและสามารถทำงานร่วมกันเป็นทีม รวมทั้งส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนได้เล่นดนตรีเพื่อกลมกล่อมจิตใจและเสริมสร้างสุนทรียภาพ และส่งเสริมกิจกรรมด้านศิลปะเพื่อให้เด็กและเยาวชนได้ค้นพบความสามารถของตนเองมีช่องทางในการแสดงออกและสื่อสารที่หลากหลายและสร้างเสริมความคิดสร้างสรรค์ซึ่งเป็นพื้นฐานที่สำคัญสำหรับโลกแห่งอนาคต และสถานศึกษาควรให้ความสำคัญแก่การเรียนรู้วัฒนธรรมท้องถิ่น และวัฒนธรรมไทย เพื่อให้เด็กและเยาวชนมีความภาคภูมิใจ และผูกพันต่อรากฐานทางวัฒนธรรม และสามารถเผชิญความเปลี่ยนแปลงด้วยความมั่นคงและรู้เท่าทัน รวมทั้งให้ความรู้เสริมสร้างจิตสำนึกทักษะชีวิต และภูมิด้านทานยาเสพติด และอธิบาย และจัดระบบดูแลนักเรียนทุกคนให้ทั่วถึง โดยสร้างเครือข่ายแนะแนวภายในโรงเรียนโดยการวางแนวทางที่จะร่วมมือกับผู้ปกครอง เพื่อบำบัดรักษาและฟื้นฟูเด็กและเยาวชน ผู้หลงติดยาเสพติด และยังคงสอดคล้องกับ วิชา มหาคุณ (2551) การจัดกิจกรรมโครงการรณรงค์โทษของยาเสพติดควรกำหนดโปรแกรมให้ชุมชนมีส่วนร่วม ให้มากยิ่งขึ้นโดยจัดสถานที่อบรมให้กับเด็กและเยาวชนที่มีปัญหาเกี่ยวกับการใช้ยาเสพติด โดยพยายามจำกัดจำนวนเด็กและเยาวชนในสถานที่อบรมแบบปิดให้น้อยที่สุดเท่าที่ทำได้ คือ ใช้สถานที่ฝึกอบรมแบบปิด เฉพาะกลุ่มและเด็กและเยาวชนที่มีปัญหารุนแรงซึ่งมีความ

เสี่ยงสูง โดยใช้กระบวนการพิเศษทางด้านสังคม จิตวิทยาและพฤติกรรมศาสตร์เพื่อเยียวยา ส่วนเด็กและเยาวชนทั่วไปให้ชุมชนและองค์กรเข้ามาช่วยเหลือหรือรับภาระในการแก้ปัญหาให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เช่น ใช้วิธีการประชุมกลุ่มครอบครัว โดยให้ผู้ปกครองและผู้นำชุมชนเข้ามา มีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรมโครงการรณรงค์โทษของยาเสพติดภายในโรงเรียนด้วย นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับเรื่องชัย บุญศักดิ์ (2527, น. 53) ได้ทำการการวิจัยเรื่องทัศนคติของ ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 1 ที่มีต่อปัญหา ยาเสพติด ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร ควรมีการวางแผนร่วมกับผู้ปกครองและนักเรียนในการกำหนดนโยบายการป้องกันยาเสพติดให้ ชัดเจนและต่อเนื่อง โดยการส่งเสริมการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ในการประกอบกิจกรรม ต่าง ๆ เช่น กีฬา ดนตรี ในสถานศึกษา ครู อาจารย์ บุคลากรทุกคนจะต้องร่วมมือร่วมใจสอดส่อง ดูแลพฤติกรรมของนักศึกษาเพื่อหาทางป้องกันและช่วยเหลือแก้ไขในโอกาสต่อไปได้ทันทั่วทั้ง อีกทั้งความเห็นของราชันี ณ ระนอง และคณะ (2540) ได้กล่าวไว้ว่า สถาบันการศึกษา และชุมชน ควรร่วมมือกันเพื่อสร้างเยาวชนให้เกิดค่านิยม และความตระหนักต่อปัญหา ยาเสพติด การ เสริมสร้างทักษะชีวิต ที่จำเป็นโดยเริ่มแต่ขั้นพื้นฐานตามวัย เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันให้เกิดกับตัวเยาวชน ในการป้องกันและหลีกเลี่ยงจากปัญหา ยาเสพติด รวมทั้งเป็นพื้นฐานของการสร้างครอบครัวที่มี คุณภาพสืบต่อไป

3. แนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันการเข้ายาเสพติดในโรงเรียน

จากการศึกษาพบว่า แนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันการเข้ายาเสพติดในสถานศึกษานั้นสามารถกระทำได้หลายทางด้วยกัน โดยทั้งนี้ผู้บริหารโรงเรียนเป็นบุคคลที่ ต้องเป็นผู้นำในการวางแผนปฏิบัติงาน และกำหนดนโยบายเรื่อง การป้องกันการเข้ายาเสพติดใน สถานศึกษา รวมทั้ง วิเคราะห์นโยบายไว้อย่างชัดเจนให้ผู้ถือปฏิบัติเข้าใจตรงกัน เพื่อจะได้นำไป ปฏิบัติได้ถูกต้อง กำหนดกรอบแผนงาน โครงการ กิจกรรมตามนโยบาย เกี่ยวกับการป้องกันการเข้า ยาเสพติดในโรงเรียนและมอบหมายให้ผู้รับผิดชอบในรูปคณะกรรมการ อนุกรรมการ คณะทำงาน หรือรายบุคคล รวมทั้งผู้บริหารโรงเรียนต้องมีการควบคุมตรวจสอบติดตามงานเป็นระยะตาม ขั้นตอนจนกว่าแนวทางการป้องกันการเข้ายาเสพติดในสถานศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมาย ทั้งนี้แนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพการเข้ายาเสพติดในสถานศึกษานั้น มีดังนี้

- 1) วิธีการให้ความรู้แก่นักเรียน อาจทำได้หลายลักษณะทั้งทางตรงและทางอ้อม การให้ความรู้ โดยทางตรง คือ การบรรจุเนื้อหาเรื่องยาเสพติดไว้ในรายวิชาต่าง ๆ ตามลักษณะของเนื้อหาว่าจะ

เกี่ยวกับวิชาใดบ้าง ได้แก่ ชนิดของยาเสพติด ประเภทของยาเสพติด ฤทธิ์ของยาเสพติด ประโยชน์และโทษทางสังคม ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ ความผิดเกี่ยวกับการใช้ การผลิต และการมียาเสพติดไว้ในครอบครองตามที่กฎหมายกำหนด สิ่งนี้นักเรียนจะได้รับจากการเรียนตามหลักสูตรโดยตรง คือ การเรียนรู้โทษและพิษภัยของยาเสพติด การเรียนรู้ข้อมูลทางวิทยาศาสตร์ที่เป็นจริงเกี่ยวกับยาเสพติดแต่ละชนิด และเรียนรู้วิธีหลีกเลี่ยงหรือปฏิเสธการใช้ยาเสพติด การให้ความรู้ตามวิธีนี้ต้องอาศัยครูที่มีความรู้ในเรื่องที่สอน โดยอาศัยตำราเรียน หนังสือ ค้นคว้าเอกสารประกอบการเรียนการสอน รวมทั้งสื่อต่าง ๆ ได้แก่ แผ่นพับ โปสเตอร์ ภาพถ่าย ซึ่งจัดทำขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ให้ข้อมูลความรู้ทางวิชาการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, น. 3) ทั้งนี้การป้องกันปัญหาเสพติดด้านการให้ความรู้เรื่องยาเสพติด มีประเด็นที่สำคัญ ดังนี้ การให้ข่าวสารเพื่อต่อต้านยาเสพติดทางวิทยุโรงเรียน การสอดแทรกความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดในเนื้อหาวิชาเรียน การให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดหลังทำพิธีเคารพธงชาติ การให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดในช่วงโมงแนะแนว ยกตัวอย่างผลเสียที่เกิดจากปัญหาเสพติดให้นักเรียนฟังขณะประชุมนักเรียนทุกสัปดาห์ การจัดนิทรรศการเกี่ยวกับยาเสพติดในโรงเรียน

การให้ความรู้เรื่องยาเสพติดผ่านสื่อต่าง ๆ ได้แก่ แผ่นพับ หรือวีดิทัศน์ เขียนคำขวัญเกี่ยวกับยาเสพติดเพื่อเตือนสติในโรงเรียน เชิญวิทยากรมาให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด การจัดห้องศูนย์ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด 2) ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อประโยชน์ในการป้องกันปัญหาเสพติด กิจกรรมที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กิจกรรมดนตรี นาฏศิลป์ วัฒนธรรม ประเพณี กิจกรรมส่งเสริมศาสนา กิจกรรมส่งเสริมการพัฒนาองค์กรนักเรียน กิจกรรมส่งเสริมวิชาการ กิจกรรมเหล่านี้เป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ให้ความรู้มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับ การป้องกันปัญหาเสพติดที่ควรได้รับการส่งเสริมให้ดำเนินการในสถานศึกษา ทั้งนี้การป้องกันปัญหาเสพติดด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร มีประเด็นที่สำคัญ ดังนี้ การจัดให้มีกิจกรรมดนตรี กีฬา นาฏศิลป์ วัฒนธรรม และประเพณี เพื่อสนับสนุนการป้องกันปัญหาเสพติด การจัดกิจกรรมส่งเสริมศาสนา การจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการโดยการอภิปรายทางวิชาการ และการได้วาที เป็นกิจกรรมที่สามารถให้แนวทางในการป้องกันปัญหาเสพติด การจัดกิจกรรมส่งเสริมการพัฒนาองค์กรนักเรียน การจัดกิจกรรมรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด การจัดกิจกรรมเยี่ยมผู้ป่วยเกี่ยวกับยาเสพติดบำบัดรักษาตามศูนย์ต่าง ๆ ในชุมชนเพื่อให้เห็นประสบการณ์จริง และการจัดนิทรรศการและกิจกรรมวันต่อต้านยาเสพติด 3) ด้านการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ การให้ข้อมูลข่าวสารเพื่อการป้องกันปัญหาเสพติดโดยผ่านสื่อต่าง ๆ ได้แก่ สื่อมวลชน สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อแสงเสียง และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ มีวัตถุประสงค์ที่จะส่ง

ข่าวสารหรือเนื้อหาข้อมูลที่ต้องการเผยแพร่ไปยังผู้รับสารโดยถ่ายทอดเนื้อหาผ่านสื่อและช่องเผยแพร่ต่าง ๆ เพื่อให้ผู้รับข่าวสารได้รับข้อมูลพื้นฐานในการวิเคราะห์ทางเลือกในการตัดสินใจ แนวทางการป้องกันปัญหายาเสพติด ให้ตระหนักถึงผลเสียของการติดยาเสพติด ตลอดจนเสริมสร้างเจตคติที่ดีในชีวิต และเสนอทางเลือกที่จะแก้ปัญหาโดยไม่ต้องพึ่งยาเสพติด ทั้งนี้การป้องกันปัญหาเสพติดด้านการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ มีประเด็นที่สำคัญ ดังนี้ การจัดทำมีการผลิตสื่อเกี่ยวกับการป้องกันปัญหาเสพติด การติดประกาศหรือประชาสัมพันธ์ให้นักเรียน และบุคลากร ได้รับทราบเกี่ยวกับนโยบายการป้องกันปัญหาเสพติด การจัดป้ายนิเทศหรือบอร์ด เกี่ยวกับเรื่องยาเสพติดในห้องเรียนหรือในบริเวณต่าง ๆ ของโรงเรียน จัดให้มีการประชุมชี้แจงและขอความร่วมมือจากผู้ปกครองในการป้องกันปัญหาเสพติด และจัดให้มีการรณรงค์ป้องกันปัญหาเสพติดผ่านสื่อต่าง ๆ หรือการแสดงของนักเรียนเพื่อเผยแพร่แก่ผู้ปกครองและชุมชน 4) การจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา การจัดสภาพแวดล้อมเพื่อป้องกันอาชญากรรมและปัญหาเสพติดในสถานศึกษา เป็นการจัดดัดแปลงสิ่งต่าง ๆ ที่มีชีวิตและไม่มีชีวิตในสถานศึกษาและพื้นที่บริการให้เอื้อต่อการป้องกันอาชญากรรมและยาเสพติด แนวความคิดการป้องกันยาเสพติดเดิมเป็นแนวคิดที่ว่า ถ้าทำให้สภาพแวดล้อมในสถานศึกษาเอื้อต่อการสอดส่องดูแลนักเรียนแล้วจะทำให้สามารถควบคุมหรือลดอัตราการผลิตอาชญากรรมได้ในระดับหนึ่ง โดยนำ ครู ตำรวจ ทหาร นักเรียน นักศึกษา ร่วมกันต้านยาเสพติด โดยการจัดแผนการเรียนที่เหมาะสม การปรับปรุงกฎระเบียบให้เหมาะสม และการปรับปรุงอาคารสถานที่ ห้องน้ำ ดาดฟ้า ใต้ถุนอาคาร ผลที่เกิดขึ้นทำให้ชุมชน ผู้ปกครอง ครู อาจารย์ และนักเรียนมีความใกล้ชิดกันมากขึ้น มีความรู้สึกเป็นเจ้าของโรงเรียนร่วมกัน เป็นการฝึกทำงานในลักษณะของการป้องกันเป็นหมู่คณะ ทำให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ และเห็นความสำคัญของสภาพแวดล้อมในสถานศึกษามากขึ้น และเป็นการเสริมให้เกิดความคิดสร้างสรรค์อีกทางหนึ่ง (สำนักตำรวจแห่งชาติ, 2543, น. 2-3) ทั้งนี้การป้องกันปัญหาเสพติดด้านการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา มีประเด็นที่สำคัญ ดังนี้ การสร้างบรรยากาศทางด้านวิชาการเพื่อให้นักเรียนมีบรรยากาศในการเรียนรู้ การจัดทำมีผู้ดูแลห้องน้ำ ห้องเรียน หรือบริเวณมุมอับเพื่อป้องกันและเฝ้าระวังปัญหาเสพติด การจัดอุปกรณ์กีฬาหรือนันทนาการไว้เพื่อการกีฬาและการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ต่อร่างกายและจิตใจ เพื่อต่อต้านภัยยาเสพติด การกำหนดมาตรการตรวจสอบบุคคลภายนอกที่เข้ามาพบนักเรียนกลุ่มเสี่ยงหรือมีประวัติเกี่ยวกับยาเสพติดภายในโรงเรียนอย่างเข้มงวดและต่อเนื่อง และการจัดสถานที่พักผ่อนหย่อนใจในโรงเรียนให้นักเรียนอย่างเพียงพอ 5) การประสานความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ครอบครัว ชุมชน และ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องการดำเนินงานป้องกันปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือสนับสนุนจากชุมชน บุคคลที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการดำเนินงานดังกล่าว ได้แก่ ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา สมาคมครูและผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน ผู้นำศาสนา หน่วยงานภาครัฐและเอกชนในพื้นที่ โดยสถานศึกษาเป็นศูนย์กลางในการระดมทรัพยากรจากทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (สำนักงานคณะกรรมการการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2546, น. 48-49) ทั้งนี้การป้องกันปัญหาเสพติดด้านการประสานความร่วมมือระหว่าง โรงเรียน ครอบครัว ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีประเด็นที่สำคัญ ดังนี้ การสอดส่องดูแลนักเรียนและติดต่อกับผู้ปกครองอยู่เสมอ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับยาเสพติดระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครอง การสร้างเครือข่ายระหว่างบ้าน วัด โรงเรียนเผ่าละวังนักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อปัญหาเสพติด และการประสานงานร่วมกับโรงพยาบาล ตำรวจ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการป้องกันปัญหาเสพติด รวมทั้งสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) ควรเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับสื่อเผยแพร่ความรู้สารเสพติดให้แก่ครูผู้สอนอย่างทั่วถึง พร้อมทั้งให้การสนับสนุนสื่อโดยการมอบสื่อที่ผลิตให้กับสถานศึกษา การให้บริการเยี่ยม การทำสำเนา ทั้งนี้เพื่อที่ครูผู้สอนจะได้มีสื่อไปใช้ประกอบในการสอนมากขึ้นและทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและความเข้าใจเนื้อหาเกี่ยวกับยาเสพติดได้มากขึ้นตามไปด้วยและควรเผยแพร่ความรู้เรื่องสารเสพติดให้แก่ครูผู้สอนในโรงเรียนอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ โดยจัดทำวารสารรายเดือน รายสามเดือน หรือรายปี ส่งให้ครูผู้สอนที่สอนสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ตลอดจนครูผู้สอนที่ทำหน้าที่ฝ่ายปกครอง หรือฝ่ายที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการตรวจสอบพฤติกรรมทางด้านสารเสพติดของผู้เรียน ทั้งนี้เพื่อที่ครูผู้สอนจะได้มีข้อมูล ความรู้ที่ทันเหตุการณ์ และสามารถให้ข้อมูลความรู้ที่ทันสมัยกับผู้เรียน ตลอดจนสามารถแก้ปัญหาเรื่องสารเสพติดที่เกิดขึ้นในสถานศึกษาได้ทัน่วงที และโรงเรียนเรียนควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนควรจะได้มีการวางแผนร่วมกันเกี่ยวกับสาระการเรียนรู้เรื่องสารเสพติดที่จะนำมาใช้ในการสอนผู้เรียนในแต่ละช่วงชั้น ทั้งนี้เพื่อป้องกันไม่ให้นำเสนอเนื้อหาความรู้ให้แก่ผู้เรียนในแต่ละช่วงชั้นเกิดความซ้ำซ้อนกัน

ชื่อแฟ้ม: 11บทที่ 4
ไดเรกทอรี: G:\11จารีกรณั
แม่แบบ: C:\Documents and Settings\admin\Application
Data\Microsoft\Templates\Normal.dot
ชื่อเรื่อง: บทที่ 4
เรื่อง:
ผู้เขียน: COMPUTER
คำสำคัญ:
ข้อคิดเห็น:
วันที่สร้าง: 02/06/52 ๐๒/๐๖/๕๒ ๒๒:๐๑ น.
เปลี่ยนหมายเลข: 9
บันทึกล่าสุดเมื่อ: 11/06/52 ๑๑/๐๖/๕๒ ๑๑:๕๖ น.
บันทึกล่าสุดโดย: vip
เวลาในการแก้ไขทั้งหมด: 59 นาที
พิมพ์ครั้งสุดท้ายเมื่อ: 22/06/52 ๒๒/๐๖/๕๒ ๑๑:๒๘ น.
เป็นงานพิมพ์ที่เสร็จสิ้นขึ้นสุดท้าย
จำนวนหน้า: 30
จำนวนคำ: 8,401 (ประมาณ)
จำนวนอักขระ: 47,892 (ประมาณ)